Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/23/080496/369939
Datum collegebesluit:	dinsdag 31 oktober 2023
Datum commissievergadering:	maandag 27 november 2023
Datum raadsvergadering:	donderdag 7 december 2023
Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg Holland Rijnland
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Programma:	Mens en samenleving
Kernboodschap:	De gemeenten in Holland Rijnland verzorgen per 1 januari 2023 de taken op het gebied van de Maatschappelijke zorg zoveel mogelijk lokaal (doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg). De gemeenten in Holland Rijnland hebben deze doordecentralisatie in nauwe samenwerking voorbereid vanuit het principe één gebied, één plan, één aanpak. Afspraken hierover leggen de gemeenten in Holland Rijnland vast in een centrumregeling die we de ' Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland' noemen. Het college van B&W stelt de samenwerkingsovereenkomst onder voorbehoud vast en vraagt de gemeenteraad om toestemming de regeling aan te gaan.
Bijlagen:	Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst

	Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland Bijlage 1a: Betreffende bijlage 4 Samenwerkingsovereenkomst Holland Rijnland Memo AEF 'Financiering regionale kosten en verdeling regionale budgetten'16 augustus 2022 Bijlage 1b: Betreffende bijlage 5 Samenwerkingsovereenkomst Holland Rijnland Rapport Op- en afbouwplan maatschappelijke zorg, 31 augustus 2022, AEF Bijlage 1c: Betreffende bijlage 3 Samenwerkingsovereenkomst Holland Rijnland DVO Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland 08112022 Bijlage 1d: betreffende bijlage 2 bij DVO Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 08112022, Organisatie Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 08112022 Bijlage 1e: Betreffende bijlage 3 bij DVO Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 08112022, Financiering regionale kosten en verdeling regionale budgetten. Bijlage 2: Was-wordtlijst Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland
Beslispunten:	Het college van B&W toestemming te verlenen om de samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland aan te gaan.
Relatie met:	Eerdere versie samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg Holland Rijnland behandeld in raadsvergadering van 5 april 2023

Inleiding en samenvatting

De gemeenten in Holland Rijnland organiseren per 1 januari 2023 de taken op het gebied van de Maatschappelijke zorg zoveel mogelijk lokaal of subregionaal (doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg). De taken ten behoeve van inwoners die meer ondersteuning en toezicht nodig hebben (gespecialiseerde maatschappelijk zorg) en de gezamenlijke afspraken met betrekking tot de transformatie blijft regionaal op Holland Rijnland niveau uitgevoerd worden.

De Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland is op 5 april 2023 (Z/23/072854) ter zienswijze aan u voorgelegd. Door de gemeenteraad van Leiden is, in afwijking van de overige raden in Holland Rijnland een zienswijze ingediend.

De gemeenteraad van Leiden constateerde dat de ter zienswijze voorgelegde samenwerkingsovereenkomst nog niet volledig in overeenstemming is met de (nieuwe) Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), die op 1 juli 2022 in werking is getreden. De artikelen over de toetreding, uittreding, opheffing en de geschillenregeling behoefden nadere uitwerking om aan te sluiten bij de Wgr.

De Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland (bijlage 1), die nu aan u wordt voorgelegd is in overeenstemming gebracht met de Wgr. Uw raad wordt in dit voorstel verzocht toestemming te verlenen tot het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.

Beoogd effect

Borgen van de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten rondom de maatschappelijke zorg in de regio Holland Rijnland

Argumenten

1.1 De gemeenteraden moeten toestemming geven voor het treffen van een regeling

Naast de zienswijzeprocedure geldt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) artikel 1, vierde lid dat de gemeenteraad ook toestemming moet geven tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling. Deze toestemmingsprocedure komt nadat de raden een zienswijze hebben kunnen geven en de zienswijzen van alle raden zijn verwerkt in de samenwerkingsovereenkomst. Uw raad kan toestemming voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst door het college alleen onthouden wanneer er sprake is van strijd met recht of het algemeen belang.

1.2 De Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland is rechtmatig.

De samenwerkingsovereenkomst sluit nu aan bij de Wgr. Om de concept samenwerkingsovereenkomst in overeenstemming te brengen met de Wgr is deze op enkele punten, na overleg met alle betrokken juristen van de Leidse regio, aangepast. De aanpassingen zijn in overeenstemming met de Wgr. Het betreft op hoofdlijnen wijzigingen in de volgende artikelen:

Artikel	**Wijziging samenwerkingsovereenkomst**
Art. 13. Toetreding tot de regeling	Het proces tot toetreding is aangepast aan de Wgr en aangevuld met het verzoek dat iedere deelnemer een voorstel kan doen tot toetreding van een college.
Art 14. Uittreding uit de regeling	Aangepast aan de Wgr en proces voor financiële consequenties nader uitgewerkt.
Art 15. Opheffen van de regeling	Aangepast aan de Wgr en proces bij opheffen en financiële afwikkeling nader uitgewerkt.
Art. 16. Inwerkingtreding, looptijd en evaluatie	De duur van de overeenkomst is gewijzigd naar onbepaalde tijd. .
Art. 19. Geschillenregeling	Het proces voor opschaling bij geschillen is verder uitgewerkt waardoor deze beter aansluit bij de praktijk.

Aanvullend is aan 'artikel 3 Voorzieningenniveau' een nieuw lid toegevoegd:

Lid 3.3 De gemeenten in Holland Rijnland zetten zich in voor een gezamenlijke monitoring van de maatschappelijke zorg om de voortgang van de geschetste transformatie te bewaken. Het oude lid 3.3 is vernummerd naar 3.4. Met deze toevoeging wordt de inspanning voor de gezamenlijke monitoring geborgd.

Een compleet en gedetailleerd overzicht van de wijzigingen is opgenomen in bijlage 2: Was-wordtlijst Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland.

1.3 De Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland wordt voor onbepaalde tijd aangegaan

De gemeenten in Holland Rijnland zijn voornemens de samenwerking tot 2027, aan te gaan. In de loop van 2024 wordt gestart met een evaluatieproces van de samenwerking maatschappelijke zorg Holland Rijnland, de daarbij behorende samenwerkingsovereenkomst en een eventuele keuze voor een andere juridische vorm om de samenwerking te borgen. Als bij de evaluatie wordt besloten de samenwerking voort te zetten hoeft het proces tot het aangaan van

samenwerkingsafspraken niet opnieuw doorlopen te worden. Bij beëindiging van de samenwerking kan artikel 15 'Opheffing van de regeling' van de samenwerkingsovereenkomst worden toegepast.

1.4 Een centrumregeling past bestuurlijk en juridisch gezien het beste bij de ambities en wensen voor samenwerking in de regio Holland Rijnland

Een centrumregeling is één van de vormen van publiekrechtelijke samenwerking zoals bedoeld in de Wgr. Het is de lichtste en best passende vorm om de bestuurlijke samenwerking in de Holland Rijnland voor de Maatschappelijke zorg vorm te geven omdat:

a. het gaat om samenwerking tussen gemeenten in de Holland Rijnland (publieke samenwerking);

b. het een wettelijke verplichting is voor de colleges om deze taken uit te voeren;

c. het taken betreft die van groot maatschappelijk belang zijn;

d. het van belang is dat deelnemers langdurig verbonden blijven aan de samenwerking en

e. het gaat om taken die uitgevoerd (moeten) worden zonder winstoogmerk en zonder ruimte voor ondernemerschap. Het treffen van deze regeling geeft waarborgen van politieke verantwoording.

1.5 Het vastleggen van afspraken is het sluitstuk op de voorbereiding van de doordecentralisatie maatschappelijke zorg in de regio Holland Rijnland

Vele jaren aan voorbereiding zijn voorafgegaan aan de totstandkoming van deze samenwerkingsovereenkomst. In de onderhavige samenwerkingsovereenkomst komen alle gemaakte afspraken samen. Vanaf 1 januari 2023 wordt daarom al volgens de nog vast te stellen afspraken in de samenwerkingsovereenkomst gewerkt.

1.6 Er is draagvlak bij alle gemeenten in Holland Rijnland voor het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst

De portefeuillehouders van de gemeenten in de regio Holland Rijnland hebben tijdens de Commissie Maatschappij d.d. 13 september 2023 afgesproken om de Samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland in de eigen gemeenten ter besluitvorming voor te leggen aan de colleges en gemeenteraden. De Herziene

samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland is door het college d.d. 31 oktober 2023 onder voorbehoud van uw toestemming vastgesteld.

Kanttekeningen

1.1 De regeling treedt in werking begin 2024 in plaats van per 1 januari 2023

De regeling treedt in werking nadat de volgende bestuurlijke stappen opnieuw zijn doorlopen:

- subregionale afstemming en verwerking van de zienswijzen in de ontwerpregeling;
- aanbieding van de aangepaste regeling door het college aan de raad met het verzoek om toestemming te verlenen voor het aangaan van de regeling;
- na toestemming van de raden, definitieve vaststelling in de colleges;
- bekendmaking van de regeling door de centrumgemeente.

Om de risico's en knelpunten voor de inwerkingtreding van de regeling in het najaar van 2023 te ondervangen hebben alle gemeenten in Holland Rijnland het mandaat voor de uitvoering van de specialistische maatschappelijke zorg per 1 januari 2023 reeds in september 2022 aan de centrumgemeente Leiden verstrekt.

1.2 Eerdere besluitvorming doordecentralisatie maatschappelijke zorg

De Rijksoverheid heeft de doordecentralisatie van beschermd wonen meermaals uitgesteld. De gemeenten in Holland Rijnland hebben besloten door te pakken en de doordecentralisatie beschermd wonen in te laten gaan per 1 januari 2023. In tegenstelling tot het landelijk beleid is óók besloten om tegelijk de maatschappelijke opvang te doordecentraliseren. Daarbij is afgesproken dat de gemeente waar de ondersteuning wordt geleverd financieel en inhoudelijk verantwoordelijk is voor het hersteltraject inclusief de uitstroom na afloop van het traject. De Rijksoverheid moet de keuzes over het woonplaatsbeginsel nog maken

Inwonersparticipatie en communicatie

Adviesraden sociaal domein in de Leidse regio

De adviesraden sociaal domein in de Leidse regio zijn tijdens twee bijeenkomsten op 21 september 2022 en op 7 december 2022 meegenomen in de ontwikkelingen van de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg. De adviesraden sociaal domein in de Leidse regio hebben geen formele adviesrol bij het vaststellen van de samenwerkingsovereenkomst omdat het een uitwerking betreft van eerder vastgestelde inhoudelijke beleidskaders waarover zij reeds geadviseerd hebben. De adviesraden staan positief tegenover de voorgestelde samenwerkingsafspraken.

Woordvoerdersoverleg Leidse regio en technische briefing woordvoerders sociaal domein Oegstgeest

Op 16 november 2022 zijn de woordvoerders van de Leidse regio gemeenten geïnformeerd over de ontwikkelingen van de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg en de concept samenwerkingsovereenkomsten op Holland Rijnland én Leidse regioniveau

Financiën
De gemeenteraden in Holland Rijnland hebben medio oktober 2021 de financiële kaders voor de verdeling van de middelen voor de maatschappelijke zorg en de verwerking ervan in de begroting vastgesteld. (door de gemeenteraad Voorschoten op 18 november 2021 (Z/21/0574200). Dit is gebeurd op basis van het model dat door het adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) is gemaakt (zie bijlage 4 van de samenwerkingsovereenkomst). In het PHO Maatschappij van 21 september 2022 zijn de geactualiseerde budgetten geaccordeerd en door de gemeente Leiden verwerkt.

Juridisch kader
Artikel 160 lid 1 onderdeel d Gemeentewet en artikel 1 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Risico's
Zie kanttekening 1.2.

Duurzaamheid
Duurzaamheid speelt geen rol bij dit onderwerp.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/23/080496/369939

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op Wet gemeenschappelijke regelingen

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 31 oktober 2023,

besluit:
Het college van B&W toestemming te verlenen om de samenwerkingsovereenkomst maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland aan te gaan

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag 7 december 2023

de griffier,

drs. B.J. Urban

de voorzitter,

drs. N. Stemerdink